

Väyläopintojen sujuvuutta edistetään ohjauksella

11.9.2023

Lukiosta väylä korkeakouluun -hankkeen keskeisenä tavoitteena oli lisätä toisen asteen koulutuksen ja korkea-asteen välistä yhteistyötä, nopeuttaa ja joustavoittaa korkeakouluopintoihin siirtymistä sekä lisätä pitovoimaa, jotta eteläpohjalaiset nuoret pysyvät alueella ja/tai jäävät toisen asteen opintojen jälkeen opiskelemaan ja töihin alueelle.Hankkeen toimenpiteillä pyrittiin siihen, että alueen koulutusmahdollisuudet tiedostetaan ja ne koetaan vetovoimaisiksi, mikä osaltaan edistää osaavan työvoiman pysyvyyttä alueella.

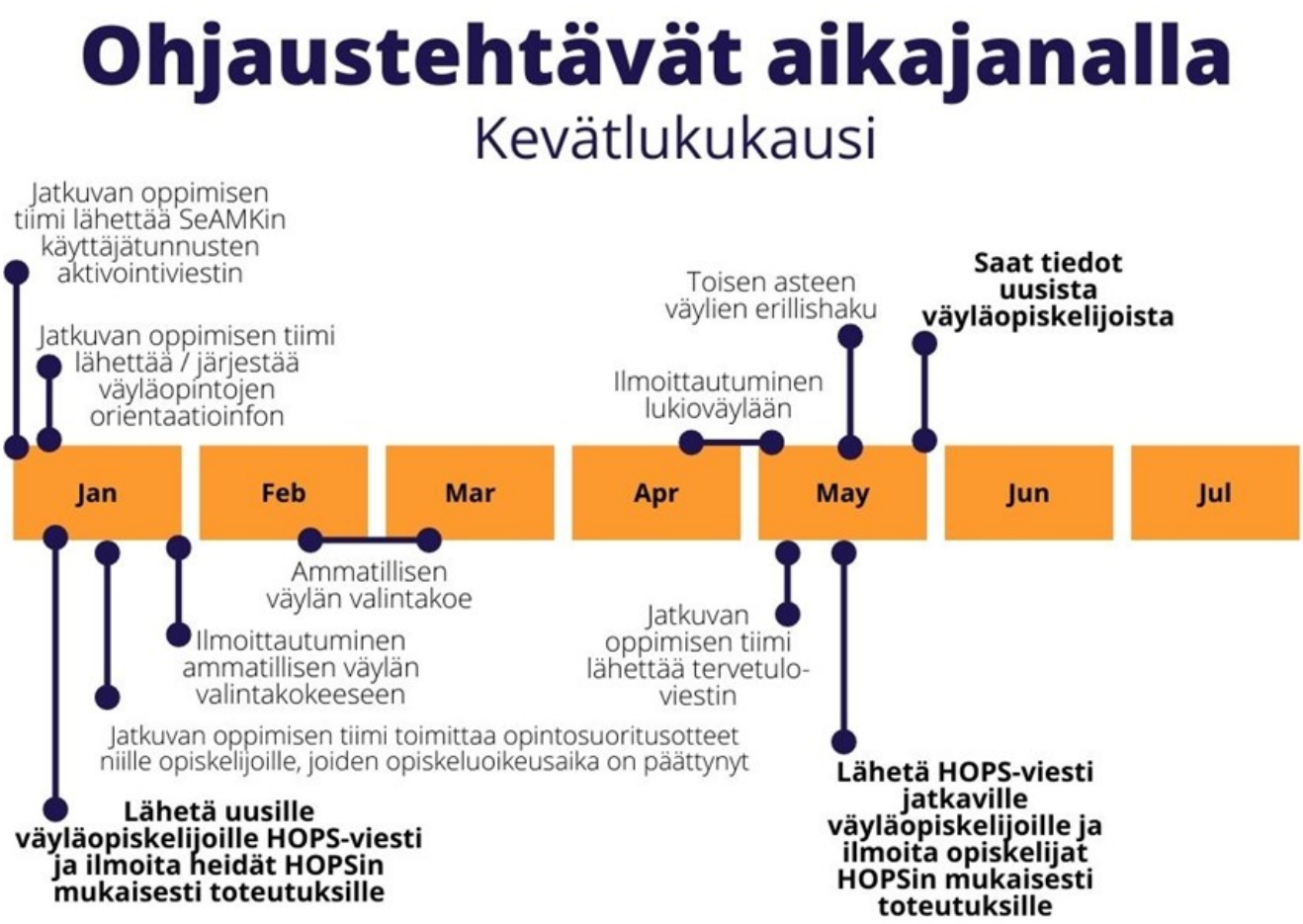
Uusien opintojen aloittaminen on aina jännittävää ja vaatii perehtymistä uusiin ympäristöihin, käytänteisiin ja asioihin: mistä löydän tehtävät ja niissä tarvittavat materiaalit ja aineistot? Miten saan yhteyden opettajiin ja tiedot opintojaksoista, joita suoritan? Mihin kirjaudutaan sähköpostilla vai käytänkö aina käyttäjätunnusta? Keneltä voin saada apua ja tukea kohtaamissani haasteissa? Nämä ja monet muut kysymykset vilistävät väistämättä uuden opiskelijan mielessä, kun hän on aloittamassa matkaansa uusien opintojen parissa. Jos vastauksia saa nopeasti esimerkiksi opintojen alun perehdytyksessä ja tietoon on helppo tarvittaessa palata kysymällä omalta ohjaajalta tai tarkistamalla yhteisestä tietopankista, on opiskelukin todennäköisesti helpompi ottaa haltuun.

Seinäjoen ammattikorkeakoulussa kehitettiin lukioväyliä ESR-rahoitteisessa Lukiosta väylä korkeakouluun hankkeessa, jonka tavoitteena oli lisätä alueen pitovoimaa paikallisten nuorten keskuudessa ja tehostaa siirtymää lukio-opinnoista korkeakouluun. Jotta tämä tavoite toteutuisi, vaati se lukiolaisen opiskelukokemuksen nostamista kehittämistyön keskiöön. Opintojen suorittaminen samanaikaisesti useammassa paikassa vaativat lukiolaiselta uudenlaisia oman oppimisen ja työskentelyn taitoja, joita tulee tukea molemmista oppilaitoksista käsin. SeAMKissa lukioväyläläisen matkalla onkin oman lukion opinto-ohjaajan lisäksi mukana SeAMKin tutkinto-ohjelman opinto-ohjaajat sekä joukko jatkuvan oppimisen palveluiden asiantuntijoita, joilta lukiolaiset saavat apua henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisessa ja

toteuttamisessa. Myös SeAMKin opintojaksojen opettajat ovat lukiolaisen tukena ja apuna väyläopintojen suorittamisessa. Yksin lukiolainen ei siis jää väyläopinnoissaan!

Vehviläisen (2014, 12) mukaan ohjauksella voidaan tukea ja kehittää ohjattavan oppimisprosesseja yhteistoiminnallisesti siten, että ohjattavan toimijuus näissä tilanteissa vahvistuu. Erityisesti uuden edessä selkeällä ohjauksella on mahdollista sujuvoittaa henkilön opintojen alkamista ja vahvistaa hänen itseluottamustaan. Lukiosta väylä korkeakouluun -hankkeessa onkin jaettu, hiottu ja parastettu yhdessä SeAMKin ja lukioiden opinto-ohjaajien kanssa lukioväyläopiskelijoiden ohjauskäytänteitä. Tuloksena syntyivät mm. väyläopiskelijoille suunnattu perehdytys-Moodle sekä Väyläopintojen ohjaajan muistikirja.

Muistikirjan avulla väyläopintojen ohjaajan työn suunnittelu helpottuu ja hän löytää tärkeimmät lukioväylissä opiskelevien opiskelijoiden ohjauksessa huomioitavat asiat ja ajankohdat. Muistikirjasta löytyy myös vastuunjakoon ja ohjaukseen osallistuvien tahojen tehtävänkuvauksia päällekkäisten resurssien käytön välttämiseksi. Kokonaiskuvan hahmottamiseksi syntyi myös lukukausittainen vuosikello, jossa eri vaiheet on tiivistetty visuaaliseen esitysmuotoon. Vaikka lukiolaisen elämäntilanne, tarpeet ja toiveet saattavatkin muuttua opintojen aikana, voidaan systemaattisella ohjauksella tukea korkeakouluopintojen ja lukio-opintojen yhteensovittamista ja sujuvuutta sekä nopeuttaa siten toisen asteen opiskelijoiden siirtymää korkeakouluopintojen pariin.

Kuva 1. Esimerkkikuva Väyläopintojen ohjaajan -muistikirjasta

Essi Hauta
TKI-asiantuntija
SeAMK

Lukiosta väylä korkeakouluun -hankkeessa suunnitellaan ja pilotoidaan lukiolaisille uusi väylä korkeakouluun. Lisäksi hankkeeseen osallistuvat lukiot kehittävät opiskelijoiden ohjaustyön tueksi uuden jatko-opintojen ohjausmallin. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama. Lue lisää hankkeen verkkosivuilta: Lukioväylä | SeAMK**Lue lisää Lukiosta väylä korkeakouluun -hankkeen teemoista verkkolehdessä aiemmin ilmestyneistä artikkeleista**:

Uudet väylät korkeakouluunUudet lukioväylät syntyvät yhteistyölläMonella lukiolaisella jatko-opintojen suunta vielä epäselväLukiosta väylä korkeakouluun -hanke: tuloksena uusia väyliä, uudenlaista ohjausta sekä tiiviimpää oppilaitosyhteistyötä pitovoiman lisäämiseksiErilaiset reitit ammattikorkeakouluunOsaaminen keskiöön – osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen välttää päällekkäistä opiskelua ja voi jopa nopeuttaa siirtymää lukiosta työelämäänÄssät esittelyssä: Jatko-opintojen ohjauksen avulla nopeampaa siirtymää ja oman alan löytämistäMonet reitit johtavat SeAMKiin: LukioväylästäinsinööriopiskelijaksiApuja lukiosta lähteneiden jatko-ohjaukseenVisualisointi ja sanallinen muotoilu viimeistelevät hankkeen tuotokset käyttökuntoon

Lähteet:

Vehviläinen, S. 2014. Ohjaustyön opas: yhteistyössä kohti toimijuutta. Gaudeamus.